

„Въ 1857 год., пише П. Кисимовъ, бѣхъ по работа въ Цариградъ. Случайно срещнахъ Даскалъ Андонъ Никопитъ. Бѣше вече въ старческа възраст и по външность въ доста бедно състояние.

Попитахъ го, следъ краткия ни на гръцки разговоръ, помни ли още и знае ли български езикъ?

— „Какъ не! ми отговори, сега го знамъ и писмено, тукъ го научихъ.

Питането ми не бѣше безцелно. Като бѣхъ още въ Търново, Горнѣ-Орѣховчани търсѣха учителъ за девическото си училище, но да знае двата езици — български и гръцки.

Въ онова време бѣхъ членъ въ настоятелството на търновскитѣ училища — сирѣчь около даскалския еснафъ, имахъ възможность да имъ услужа въ случая, което имъ и обещахъ. Писахъ тогава на единъ приятелъ въ Г. Орѣховица, Атанасъ Х. П. Ивановъ, съ прозвището „брадата“ и препоръчахъ даскала Андона като подходящо лице за учителъ на девическото имъ училище.

Отговорътъ бѣше положителенъ. Поменатия съ радостъ прие поканата и веднага замина за тамъ наедно съ семейството си.

И тъй, следъ 23 години учителътъ страдалецъ Андонъ Никопитъ се завърна въ страната, която бѣше вече негово отечество, между стари познати, гдето и прекара старческитѣ си години“<sup>1)</sup>.

Добре уредени класни девически училища е имало въ градоветъ: Шуменъ, Габрово, Ст. Загора, Копривщица, Русе, Пловдивъ и Казанлъкъ.

Шуменъ. Още презъ 1856 г. е отворено първото българско девическо класно училище. Откриването му е станало по инициатива на учителя Сава Ил. Доброплодни. Отначало само съ I класъ, а презъ учебн. 1862 — 63 — II класъ, 1863 — 64 — III класъ и презъ учебната 1873 — 74 IV класъ.

Ст. Загора. Главно девическо училище е открито презъ 1863 год. учителката Анастасия Тошева. Отначало само съ приготвителенъ класъ. То се е развивало постепенно и презъ учебн. 1869 — 70 год. е дало първия си випускъ на ученички свършили V класъ.

Освенъ общообразователнитѣ предмети, изучавали и педагогика да ставатъ и учителки. При училището е имало и пансионъ.

Копривщица. Презъ учебната 1864 — 65 девическото класно училище въ Копривщица е било трикласно, а презъ учебната 1865 — 66 — IV класно.

<sup>1)</sup> Сборникъ по Велчовата завѣра, стр. 100.